

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

23.05.2014 г.

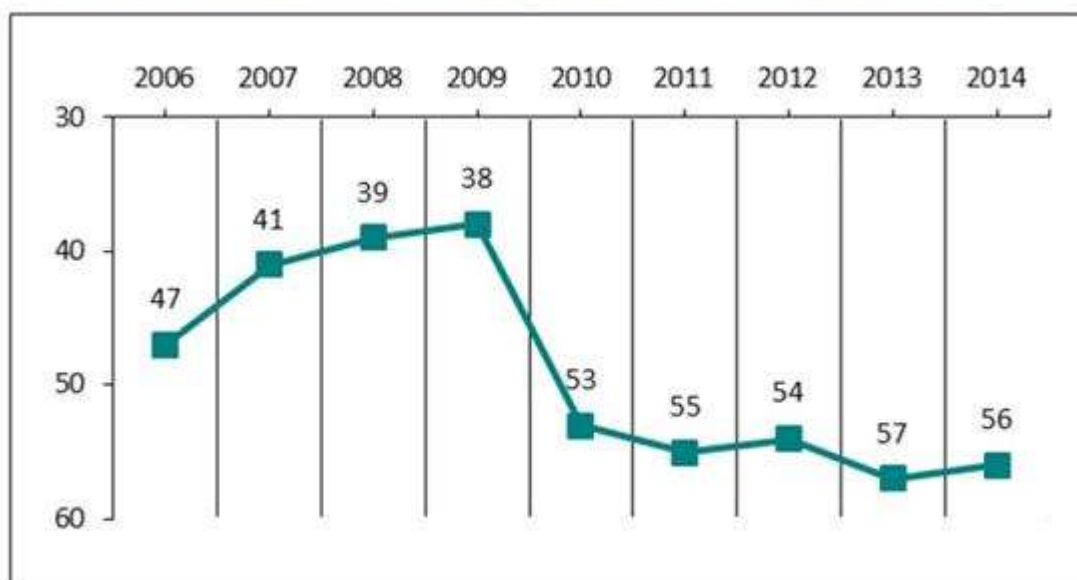
[Вестник 24 часа](#)

✓ България в дъното на класацията за конкурентоспособност

Центърът за изследване на демокрацията представи резултатите за България в Годишника на световната конкурентоспособност 2014 на Института за развитие на управлението, Швейцария (Institute for Management Development ? IMD).

Докладът позволява на българското правителство да сравни ефективността на политиките си спрямо най-успешните страни в света и на големите международни и национални компании да планират потенциалните си инвестиции.

Динамика на класирането на България

Източник: World Competitiveness Yearbook, IMD, 2014.

През последните години основните показатели в профила на българската конкурентоспособност не са се променили, показват данните. През 2014 г. България заема 56-то място, докато през 2013 г. е била на 57-мо от изследвани общо 60 икономики. Страната остава далеч от най-доброто си постижение - 38-място през 2009 г., когато е имало много повече преки чуждестранни инвестиции и икономически растеж. След настъпването на кризата България все още не успява да създаде стабилни и дългосрочни фактори за конкурентоспособност.

През 2014 г. България е подобрила експортните си позиции; публичните финанси остават стабилни; кризата на пазара на труда започва да утихва, но нивото на безработица остава високо, а дългосрочни фактори за конкурентоспособност като околна среда, инфраструктура и здравеопазване, остават сред най-ниско оценените в България, са основните изводи от доклада. Първите шест места в класацията по конкурентоспособност на икономиката заемат САЩ, Швейцария, Сингапур, Хонг Конг, Швеция и Германия.

Според анализаторите в Центъра за изследване на демокрацията през 2014 г. се открояват три фактора, будещи притеснение - продължаващото ниско равнище на качество на образованието, липса на достъп до свеж финансов ресурс и дефлацията в комбинация с административен натиск върху цените на електроенергията.

✓ Даниела Бобева: Хората не понасят реформите

С вицепремиера Даниела Бобева разговаря Иван Михалев

- Г-жо Бобева, след седмица се навършва година от управлението на кабинета. Какви реформи започнахте и какви не за това време?

- Говорим за реформи вече 25 години. Наблюдаваме една умора от реформи, която се дължи основно на това, че ефектът е все по-малък. Вече година изпитах върху себе си факта, че хората не понасят реформи.

В момента, в който искаш да промениш нещо, започват да се противопоставят група хора, засегната от промяната. Ако някой ни обвинява, че правим бавни реформи или че не правим реформи, да дойде да види как се прави реформа. Искахме да махнем нотариалната заверка при покупката на коли - всички нотариуси скочиха срещу това. Не съм се отказала, но проектът се загуби.

Една от реформите е значителното намаляване на административната тежест. Досега от правителството са приети три пакета с общо 138 мерки, министерствата, областните администрации непрекъснато приемат мерки в своите сфери на дейност.

Друг пример - концесиите - в България няма реален контрол какво и как се добива. Написали сме проект на закон за промяна на това статукво. В момента, в който го завършихме, елате да видите какво става, тотална съпротива. Не си мислете, че ни е страх от реформи, просто е трудно. Първо трябва да създадеш нови правила, а после да ги защитаващ в една трудна среда, която предразполага за неправене на реформи.

- Читателите ще си помислят, че правителството се оправдава за липсата на реформи...

- Не се оправдавам. Това, което казвам, е, че въпреки трудната среда, не се отказваме. Предстои внасяне на предложение за въвеждането на "мълчаливо съгласие". Когато отидеш в определена служба и искаш нещо, има законен срок да ти отговорят - ако не ти отговорят, се счита за одобрено.

Внимателно обмисляме в кои области да бъде въведено. Срещаме съпротива от част от администрацията, която обяснява, че трябва да има достатъчно персонал, за да спазва срокове. Ще видим дали е така.

- Но това не са реформите, които хората очакват.

- Какво очакват хората според вас?

- Очакват реформи в образованието, здравеопазването, администрацията, пенсионната система.

- Реформата в администрацията започна с приемането на Стратегия за административната реформа. Получихме поздравленията на ЕК за нея. В много сфери реформата в администрацията се извършва. Това правителство е програмно. Аз си нося програмата 9 месеца в чантата. Пиша си - "да" или "не" срещу целите в нея. Изпълнили сме голяма част.

- Имате ли изобщо ресурс да правите реформи при този крехък кворум в парламента?

- Опитвам се да кажа, че въпреки всичко това - правим реформи. Голяма реформа е тази в сферата на обществените поръчки, която направихме с промяната в Закона за обществените поръчки.

Ако тези 7 млрд. лева публични пари, които се разпределят годишно, се разпределят по-справедливо, ще има голям ефект върху цялата икономика. Тази реформа се бори с корупцията, с монополизма, с бюрокрацията - всичко вкупом. Дори се преборваме с безграничните обжалвания, които спират изпълнението на много проекти по оперативни програми.

- Това означава ли, че ще завишите таксите за обжалване?

- Не, те ще са процент от прогнозната стойност на обществената поръчка, ще отпаднат фиксираните суми. Не може да има поръчка за няколкостотин милиона и всеки да може да я спре срещу 100 лв. В момента уточняваме какъв точно ще бъде процентът, консултираме се и с Брюксел. Ключова промяна в закона е и въвеждането на in house поръчки.

- Това обаче е една от най-спорните поправки.

- Това е текст, който предложи парламентът, а не правителството. Но промяната е преписана от директивата, която трябва да въведем до 2 години. Дали ще го направим сега, или след 2 години няма значение. Другите държави го прилагат отдавна, но в България при изразходването на публичните ресурси криминалната енергия е безгранична. Затова трябва да се слагат бариери.

- Чрез поправката не се ли отваря врата за злоупотреби?

- Не, текстовете са доста ясни и категорични. Освен това в правилника за прилагане на закона ще въведем още ограничения. В момента пишем закон за управление на държавното и общинското участие във фирми, чрез който ще се въведе допълнителен ред на тяхното функциониране. Няма да може да се създават общински фирми, за да се заобикалят обществените поръчки.

- Какво предвижда т.нар. реиндустриализация?

- Първоначално бях против нея, защото ми звучеше архаично. Това беше въпрос на невежество. Изчетох много програми за реиндустриализация на страни от ЕС и тези, които бяхме най-много против, сме най-идейни за програмата.

- Какво ще включва тя?

- Пишем програма за реиндустриализация, защото голяма част от хората живеят зле. Това е така, защото икономиката не работи добре. Тя има нужда от нови предприятия. Кризата пречупи предприемаческия дух. България продължава да изнася суровини с малка добавена стойност.

Образованието не отговаря на нуждите на бизнеса. Друг сериозен проблем пред промишлените предприятия е липсата на пътища до тях. Още догодина планираме да заделим пари за изграждането на 350 км пътища до заводите. Третият проблем, който имаме, е с държавната собственост -- има пустеещи земи, индустриални зони и терени, които никой не

иска да купи. Една от идеите е да започнем да даваме тези терени под наем за около 10 г. на индустриални предприятия с потенциал за растеж.

- Програма за реиндустриализация предвижда ли държавата да става акционер в предприятия, или да купува такива?

- Държавата?

- Както се говореше за "Химко" и за "Ремотекс".

- Не мога да се произнасям за "Химко", не съм навътре в идеята. По принцип държавата може временно да придобива активи в предприятия, чиито собственици планират да ги спрат и разпродадат. Това ще ги предпази. Но иначе смятам, че българската държава не се е доказала като добър работодател и собственик.

- Вие сте против държавата да купува предприятия, но все пак това ще бъде ли записано в програмата за реиндустриализация?

- Ще предложим държавата да подкрепя предприятия, когато те са стратегически.

- С какви пари?

- Ще бъдат създадени фондове с пари от държавата и европейските програми. Основните източници ще бъдат бюджетът чрез фондовете за иновации и инвестиции, оперативните програми и Българската банка за развитие. Ще бъдат създадени инструменти за подпомагане на износа, тъй като разчитаме на експортноориентирани индустриални предприятия.

- В предишното си интервю за "Труд" казахте, че инвеститорите не вярват на обещания. От всичко изброено дотук какво и кога ще стане реално?

- То се случва.

- Защо инвеститорите не го виждат?

- Има няколко инвеститори, които създават проблеми. Отидете в Девня и питайте дали не са доволни. Работим за всеки инвеститор.

- А какво се случва с дребния бизнес?

- Основното достижение и за малкия, и за средния, и за големия бизнес е, че държавата спря рекета спрямо тях и започна да се разплаща с всички редовно. Страхът го няма вече. За малките фирми най-голямата промяна е, че им осигуряваме достъп до обществени поръчки.

- Ще има ли промени в кабинета след изборите?

- Питайте парламента.

- Според вас има ли нужда от промени?

- Харесвам всички министри, не само защото са колеги, а защото съм била в служебно правителство и сравнявам. Няма правителство, което да е работило в по-тежка обстановка - възхищавам се на куража на всички.

- Имаше ли момент през тази една година, в който си казвахте: "Дотук бях, аз се махам"?

- Да. Лакмусът бе Законът за обществените поръчки.

- Ако предположим, че кабинетът падне утре, с какво ще бъде запомнен освен с протестите?

- Не правим неща, за да бъдат помнени от хората, а за да могат те да се възползват от тях. Хората бързо забравят положителните промени, смятат, че са даденост.

- Все пак кое определяте като най-важно?

- В период, когато хората се палеха по улиците, ние запазихме стабилността на икономиката и държавата. Когато хората протестираха, ние запазихме социалния мир. Основният проблем е, че не комуникираме достатъчно с обществото какво и как го правим. Но това ще бъде поправено.

✓ **Бобева е скептик за приемането на еврото**

Еврозоната вече не е толкова привлекателна за България, колкото беше преди кризата. Затова рисковете и ползите от присъединяването към единната валута трябва внимателно да се анализират. Това мнение изказа вицепремиерът Даниела Бобева на дебати в икономическия институт на БАН. Бобева направи коментара пред колегите си от институцията, където бе назначена за доцент през 2013 г.

"Догодина ще се разберем с централната банка за сериозен анализ на рисковете и ползите от влизането в новата еврозона. Това не е въпрос на политическо решение, а на аргументи и числа", каза Бобева. Тя обясни, че влизането в еврозоната не е безплатно, защото изисква участие с вноски или гаранции в спасителните фондове. "Преди считахме, че влизането в еврозоната ще подобри доверието към българската икономика, ще свали лихвите, но сега нещата не стоят така", посочи вицепремиерът.

Тя призна, че в периода 2007-2009 г. България е била спряна по пътя към еврото заради отрицателно становище от страна на Европейската централна банка.

Бобева каза още, че върху България е бил оказван "голям външнополитически натиск" за присъединяване към банковия съюз, но страната е проявила "външнополитически кураж" с твърдата си позиция, че няма да се включи в него. Причината е, че като държава извън еврозоната България не би имала достъп до ресурсите от фондовете на банковия съюз, няма да има и право на глас, когато се вземат решения за отнемане на лицензи на банки например.

ПРИЗНАНИЕ: ГОЛЕМИ ФИРМИ ИЗТОЧВАЛИ ДДС

Спадът на експорта в началото на годината частично се дължи на ДДС измами с фиктивен износ. Те били правени от големи данъкоплатци, призна вицепремиерът Даниела Бобева. Осъществени през март от Института за пазарна икономика алармираха, че през януари изненадващо е секнал износът на горива за Гибралтар за 180 млн. лв. Според ИПИ така българска петролна компания отклонявала плащането на ДДС.

ДЕСИСЛАВА НИКОЛОВА, ИПИ: ЕВРОЗОНАТА ЩЕ НИ СТРУВА ОКОЛО 13 МЛРД. ЛВ.

“Влизането на България в еврозоната би имало огромна цена. Пълната вноска, която трябва да направим под формата на пряк капиталов трансфер и ангажимент да се доплаща при нужда, възлиза на около 16% от БВП, или към 13 млрд. лева. Това е приблизително размерът на сегашния ни публичен дълг”, коментира Десислава Николова от ИПИ. “Еврозоната в момента е като бомба със закъснител, защото е планина от дългове, които продължават да се увеличават. Тъй като засега няма изгледи България да ползва спасителните фондове, тя може да се озове в ситуация само да плаща. В същото време ползите от членството в еврозоната са минимални.”

ГЕОРГИ СТОЕВ, "ИНДЪСТРИ УОЧ": ЧЛЕНСТВОТО НЕ ТРЯБВА ДА СЕ ОТЛАГА

“Договорът за присъединяване включва клаузата, че България трябва да влезе в еврозоната. Според мен, ако управляващите се опитват да отлагат този момент, това би било притеснително”, смята Георги Стоев от “Индъстри уоч”.

“Смятам, че и преди, и след еврокризата еврозоната е по-добро място за правене на бизнес от България. Затова членството във валутния съюз би било положителен сигнал към международната инвестиционна общност. То може да бъде част от визитната картичка на България и да дава допълнителна увереност на инвеститорите.

Добре е да се направи анализ за рисковете и ползите от членството, макар той да е закъснял. Добре беше такъв анализ да се направи още при приемането на страната в ЕС.”

[Вестник Капитал Daily](#)

✓ Българската икономика е зависима от износа и ниските разходи за живот

Според класацията по конкурентност на Института за развитие на управлението страната е на 56 място в света

Ако се чудите как да направите една икономика конкурентна на световно ниво, отговорът е инвестирайте в иновации и развойна дейност. Този извод може да се направи от класацията на Института за развитие на управлението (IMD) в Швейцария, който всяка година класира държавите по конкурентоспособност. Българският партньор на проучването е Центърът за изследване на демокрацията, който е направил анализа за България.

За държави като България пък добро решение е да съчетае ценовата си конкурентоспособност с инвестиции в образованието. Същевременно с това обаче е необходима и стабилна бизнес и политическа среда, с което България за момента не може да се похвали.

В класацията България е на 56-о място от общо 60 държави, или с една позиция нагоре в сравнение с миналата година. След нас се нареждат само Гърция, Аржентина, Хърватия и Венецуела (виж графиката). Според авторите на доклада основните проблеми на страната са все още невъведените електронни услуги и липсата на достатъчно реформи в публичната администрация, обвързване на финансирането в образованието с резултатите от него, необходимостта да се засили качеството и независимостта на регулаторния контрол, а също и корупцията по високите етажи на властта. Класацията се прави по 20 показателя в 4 групи - икономическо представяне, ефективност на правителството и на бизнеса и инфраструктура.

Далечната 2009 г.

В сравнение с годините преди кризата България изпада все по-надолу в класацията с всяка следваща година. Най-добро е било представянето ни през 2009 г., когато тя е заела 38-о място. "Това е признак, че страната все още не успява в опитите си да създаде стабилни и дългосрочни фактори за конкурентоспособност, а продължава да разчита на ценово предимство, което е много чувствително към икономическата конюнктура", пише още в доклада. Българската икономика все пак е подобрила експортните си позиции и публичните ѝ финанси засега остават стабилни. Основните проблеми обаче остават - ниско качество на образованието и дори спад на разходите за образование от 4.7% през 2012 г. до 3.5% от БВП през миналата година; липса на достъп до свеж финансов ресурс, съчетана с дефлация през последната година; ниско ниво на доверие в институциите. "Враждебното отношение на българското правителство към стратегически инвеститори като електроразпределителните предприятия нанесе допълнителни поражения върху бизнес климата и инвестиционния облик на страната", пише още в доклада.

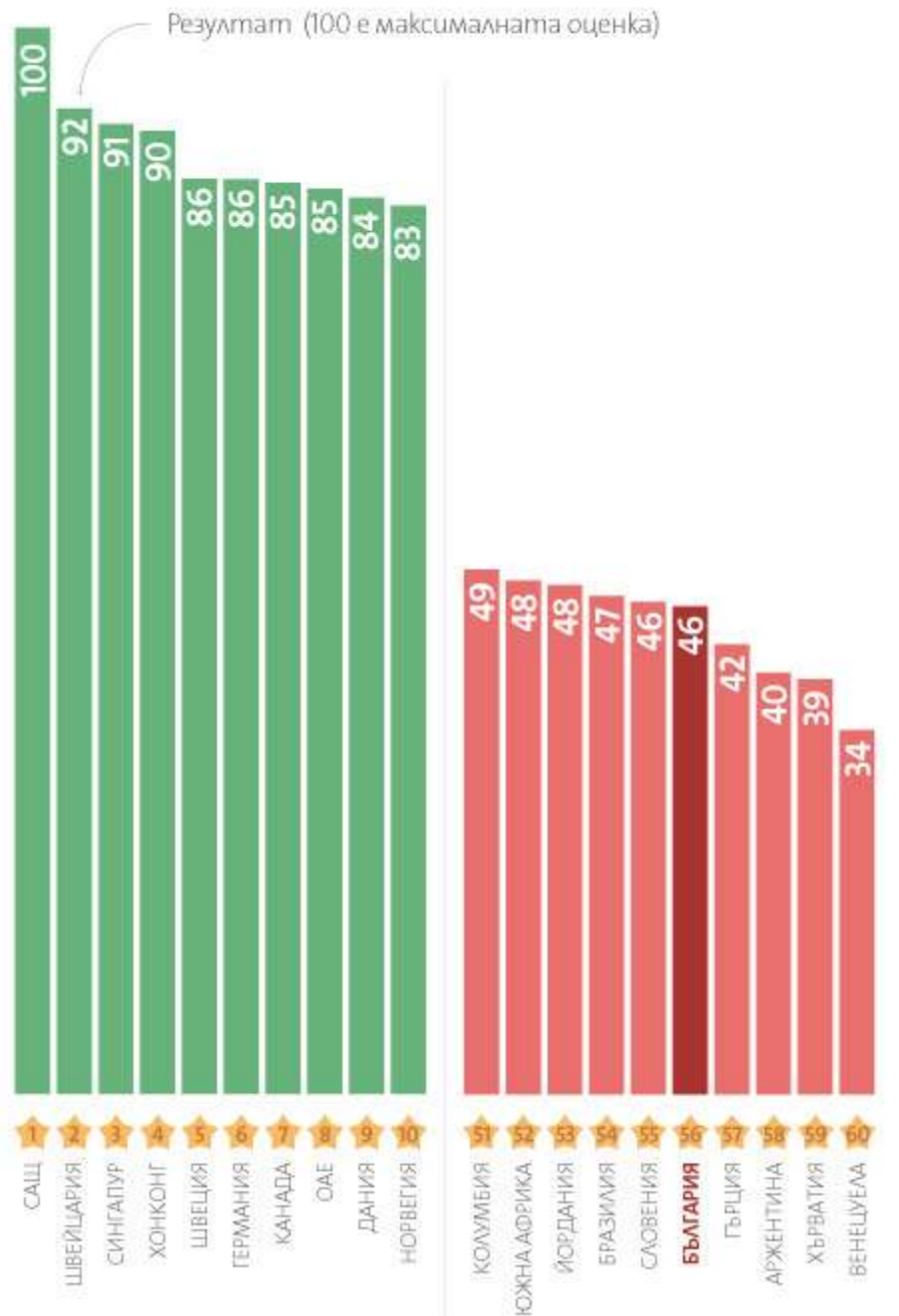
Добрата новина е, че бизнесът има малко по-добро възприятие за България, отколкото показва класацията по статистически показатели. Проучване сред изпълнителни директори в страната ни нарежда на 55 позиция от общо 60 - над Полша и Румъния.

Какво е да си конкурентен

Най-конкурентната страна в класацията и тази година са САЩ, като основната причина е успешното възстановяване от кризата благодарение на висококачествената работна ръка и развойната дейност (НИРД). Следващите в класацията - Швейцария, Сингапур и Хонконг, също водят успешна икономическа политика, като правят дългосрочни инвестиции в научноизследователска и развойна дейност и държат публичните финанси стабилни, става ясно от анализа. За сравнение, България продължава да разчита на износа, а по показателя "Култура за научноизследователска и развойна дейност" е била оценена положително от едва 5.4% от анкетирания бизнес лидери (година по-рано делът е бил почти 18%). Ниска е и оценката на индикатора "Компетентност на правителството" (под 9%). Най-голямото предимство според бизнеса е ценовата конкурентоспособност (60.7% от анкетиранияте), квалифицирана работна ръка (55.4%) и конкурентният данъчен режим (51.8%).

Според Центъра за изследване на демокрацията, които са автор на доклада за България, страната трябва да се учи от успешния пример на Чехия, Литва, Латвия и Полша, които инвестират в образование, за да осигурят квалифицирани служители за бизнеса.

ПЪРВИТЕ И ПОСЛЕДНИТЕ 10 СТРАНИ ПО КОНКУРЕНТНОСТ

Източник: Институт за развитие на управлението

✓ Бизнес активността в еврозоната продължава да расте

Франция е единствената страна в региона, регистрираща спад

Частният сектор в еврозоната запазва стабилен си темп на растеж, макар през май да се отчита леко забавяне, показват експресните данни от съставния индекс на мениджърските поръчки (PMI). Неочакваното повишение на активността в сектора на услугите не е успяло изцяло да компенсира по-слабия растеж на индустриалното производство, но като цяло икономическото възстановяване в региона, изглежда, набира скорост. Разрастването на бизнеса обаче се дължи до голяма степен на свиването на цените на стоките и услугите.

Икономическо възстановяване

Съставният PMI индекс, базиран се на проучване сред хиляди компании в региона, е спаднал минимално до 53.9 пункта през този месец спрямо тригодишния връх от 54 пункта, отчетен през април. Резултатите отговарят на предварителните очаквания на анализаторите, анкетирани от Reuters. Нива над 50 пункта означават засилване на бизнес активността.

"Лекият спад не променя цялостната картина – еврозоната отчита един от най-стабилните периоди на растеж за последните три години. Възстановяването е цялостно за региона, като единственото изключение е Франция", коментира Роб Добсън, старши икономист в Markit, които изготвят проучването. През май показателят за втората по големина

европейска икономика е спаднал под 50 пункта след само два месеца в зоната на растеж. Същевременно индексът в Германия се е задържал на нивото от 56.1 пункта, достигнато през април.

Според Добсън данните дават основание да се очаква икономически растеж от 0.5% за второто тримесечие, което ще е най-добрият резултат от 2011 г. и надвишава последните прогнози на анализаторите. През първите три месеца на годината икономиката на валутния съюз нарасна едва с 0.2% на тримесечна база, което беше двойно по-слабо от очакваното.

Сигнали за ЕЦБ

Стабилизирането на бизнес активността е добра новина за Европейската централна банка, която търси начин да се справи с бавното възстановяване. Поиндексът на производствените цени в изследването на Markit обаче може да увеличи опасенията за опасно ниската инфлация. Показателят се е задържал на осеммесечното дъно от 48.7 пункта, достигнато през април. Компаниите свалят цените на продуктите си за 26-и пореден месец. За да отговори на заплахата от дефлация, ЕЦБ вероятно ще понижи още основните си лихвени проценти, които вече са на рекордно ниски нива.

Отделният PMI индекс на сектора на услугите, който е основен за икономиката на региона, се е покачил до близо тригодишен връх от 53.5 пункта. Показателят на производствения сектор обаче се е свил в сравнение с предходния месец. Част от забавянето се дължи на изчерпване на натрупани стари поръчки, като съответният поиндекс е спаднал под 50 пункта за пръв път от юли 2013 г. Компаниите обаче са наемали нов персонал с най-бързия темп от три години.

✓ Швейцария финансира 13 съвместни научни проекта

Предстои ново набиране на предложения за партньорство в изследователската дейност

Тринадесет съвместни изследователски проекта с общо безвъзмездно финансиране от 4.235 млн. швейцарски франка. Това са междинните резултати от изпълнението на Българско-швейцарската научноизследователска програма, която продължава до 2016 г. Над 88% от тези средства се предоставят от швейцарската страна, а останалите около 12% са национално съфинансирани от държавния бюджет. Това стана ясно по време на специално организирана среща, на която присъстваха администраторите на програмата (Швейцарската национална научна фондация и дирекция "Наука" към Министерството на образованието и науката) и български учени.

В кои области са одобрените проекти

Одобрените проекти са от областта на екологията (2), селското стопанство (4), управлението на отпадъци (1), социалните неравенства (3), разработването на лекарствени форми (2) и иновативни строителни материали (1).

"Изпълняваме съвместен проект, който цели да установи замърсяването с арсен в долината на река Огоста и неблагоприятните ефекти от това", обясни Цветан Коцев от Националния институт по геофизика, геодезия и география към БАН. Проектът е тригодишен, на стойност 400 хил. швейцарски франка и се изпълнява съвместно с учени - специалисти по почвена химия, от Държавния технически университет в Цюрих, уточни Коцев. Швейцарските изследователи вече са били в страната и са извършвали съвместни полеви изследвания с българските си партньори. Предстоят общи публикации, както и нови съвместни посещения. "Колкото по-детайлно разписано е проектното предложение – дейност, методика, оборудване, предварителни оферти и др. - толкова по-лесно се осъществява, когато получи одобрение. Но винаги трябва да сме готови за промени", обобщава натрупания досега опит Цветан Коцев. По думите му срещите лице в лице с партньорите са незаменими. Административната подкрепа от института също е важно условие, за да се изпълнява безпроблемно планираното. "Общата изследователска работа с швейцарските ни колеги повишава нашата компетентност, издига дейността ни на европейско ниво и ни кара да се чувстваме горди от постигнатите резултати", коментира Коцев.

Съвсем скоро ще бъде обявена покана за набиране на проектни предложения за институционални партньорства между български и швейцарски учени. Срокът за кандидатстване ще бъде до средата на ноември, съобщи д-р Евелин Глетли от Швейцарската национална научна фондация.

За подкрепата през май 2004 г. Целта е намаляване на икономическите и социалните разлики в разширения Европейски съюз. България и Румъния са финансирани допълнително с 257 млн. франка, като споразумението между София и Берн беше подписано през септември 2010 г. Приносът за България е в размер на 76 млн. франка и вече се реализира под формата на проекти и програми, в които страната ни е заявила, че има най-голяма нужда да навакса и в които Швейцария е конкурентоспособна (например експертни познания). Приоритетните области за подкрепа са: сигурност и реформи, подкрепа на гражданското общество, интеграция на малцинствата, околна среда и инфраструктура, подпомагане на частния сектор, изследване и образование, както и институционално партньорство.

[Вестник Монитор](#)

✓ Въпреки икономическата криза стокообменът помежду ни расте. Рекламираме туризма в Рим

Даниела Бобева кани италианците да инвестират в 6 области

Българското правителство кани италианския бизнес да инвестира в 6 области у нас. Това стана ясно след срещата на вицепремиера по икономическото развитие Даниела Бобева с представители на Конфиндустрията в Рим. По време на визитата си в италианската столица тя е придружавана от външния министър Кристиан Вигенин, както и от зам.-министрите на икономиката Анна Янева и на културата Велислава Кръстева.

„Много важно е да представим България като място за бизнес. Според един чужд инвеститор това е най-добре пазената от нас тайна. Не бива повече да крием, че страната ни е добро място за инвестиции“, каза Бобева след срещата си с близо 200 предприемачи. Според нея италианците са по-различни от другите чужди инвеститори - 53% от техните вложения у нас са в малки и средни предприятия. Към момента те са създали над 20 000 работни места за българите.

Бобева отбеляза също така, че това е хубав пример как малките компании могат да правят международен бизнес и да са конкурентни.

Италианските инвестиции в България за периода 1996 - 2013 г. са в размер на 1,5 млрд. евро. Само за миналата година те надхвърлят 13,6 млн. евро. „Това е една добра причина да търсим още по-тесни контакти с бизнеса”, смята Бобева. Тя отбеляза още, че италианският бизнес се интересува най-вече от сферата на услугите, но няма нищо против да инвестира и в други области.

„Стокообменът между двете страни бележи успехи, и то в условия на икономическа криза”, категорична беше Бобева. Износът е регистрирал растеж от 9,2% през 2013-а спрямо предходната година, докато вносът от Италия бележи ръст в размер на 14% за същия период. От изнесените данни става ясно още, че внасяме преди всичко автомобили машини и съоръжения.

Вицепремиерът Бобева отчете, че през миналата година италианските туристи у нас са се увеличили с 5000 души. „Бизнесът трябва да помисли за почивка в България”, пошегува се тя с предприемачите. Не било задължително това да е през лятото. Те можели да намерят много интересни исторически находки, които нямат дори в собствената си страна. Вицепремиерът им препоръча да посетят музея в Стара Загора. Там има истинска римска улица с автентични камъни, каляска и търговски обекти. Интерес за италианците щели да бъдат и все още неизследваните докрай отношения между византийците и древните римляни.

[Вестник Преса](#)

✓ През 2013 г.: Над 12 000 българи са претърпели злополука при работа

От лицата, имащи здравни проблеми, 79.0% не са отсъствали от работа през предходните 12 месеца поради основния си здравен проблем или са отсъствали за по-малко от един ден, а 12.3% считат, че не биха могли повече да работят поради основния си здравен проблем

Според проведеното през 2013 г. изследване 12.1 хил. лица са претърпели злополуки на работното място или по време на изпълнение на трудови задължения, като от тях 8.7 хил. (71.8%) са мъже.

Това сочи изследване на НСИ, направен през 2013 г. Изследването е допълнително изследване към наблюдението на работната сила за злополуките и другите здравни проблеми, свързани с работата, съобщи от НСИ.

Целта на изследването е да се осигури международно съпоставима информация за честотата на злополуките, станали по време или във връзка с извършена работа, и здравните проблеми, предизвикани или усложнени поради характера на работата, загубата на работно време поради тези причини, както и за броя на заетите лица, изложени на рискови фактори за тяхното физическо и психично здраве. Данните отразяват преценката на анкетираните лица и не са обвързани с формалното удостоверяване на злополуките и заболяванията от компетентните институции.

Около една трета от злополуките са предизвикани от пътнотранспортно произшествие. Една от всеки три злополуки не е свързана със загуба на цял работен ден, докато при две от всеки пет отсъствието е продължило поне две седмици.

През дванадесетте месеца, предшестващи изследването, 380.6 хил. души са имали заболяване или здравен проблем, който е причинен или усложнен от настояща или предишна работа. Те представляват 7.0% от всички лица, които са заети или някога са работили, като този дял не се различава съществено по пол - 6.8% за мъжете и 7.1% за жените. Делът на хората със здравни проблеми, дължащи се на работата, се увеличава с нарастване на възрастта, като за лицата на 65 и повече навършени години достига 12.8%.

По отношение на образователното равнище делът на страдащите от заболявания, свързани с работата, е най-висок сред лицата с основно или по-ниско образование - 11.9%, докато сред лицата с висше образование този дял е 4.3%.

От предизвиканите или усложнени от работата здравни проблеми най-чести са тези с костите, ставите и мускулите, които общо представляват 44.9% от всички здравни проблеми. От тях на първо място са проблемите, засягащи долните крайници - те са посочени като основен проблем от 84.2 хил., или 22.1% от всички лица със заболявания. Съществен е и делът на сърдечните заболявания, за които лицата предполагат, че са причинени или усложнени от характера на работата им, като те се явяват основен здравен проблем при мъжете. Сравнително по-редки са кожните проблеми, инфекциозните болести и проблемите със слуха.

От лицата, имащи здравни проблеми, 79.0% не са отсъствали от работа през предходните 12 месеца поради основния си здравен проблем или са отсъствали за по-малко от един ден, а 12.3% считат, че не биха могли повече да работят поради основния си здравен проблем.

От всички заети лица 107.0 хил. (3.7%) страдат от заболявания или здравни проблеми, причинени от настоящата им основна работа. Делът на хората с такива здравни проблеми е по-висок сред заетите в индустрията (най-вече в добивната и в преработващата промишленост) и в селското и горското стопанство - по 5.2%, в сравнение с услугите - 2.8%. В групата на квалифицираните работници и сродните на тях занаятчии, машинни оператори и монтажници делът на заетите със здравни проблеми, произтичащи от работата (5.2%), е най-висок в сравнение с останалите групи професии.

От общия брой на заетите лица през 2013 г. 1 497.4 хил., или 51.6%, са изложени на работното си място поне на един фактор, който може да има неблагоприятно влияние върху физическото им здраве. От тях 899.7 хил. са мъже и 597.7 хил. са жени, а делът им от общия брой на заетите мъже и жени е съответно 59.0 и 43.4%.

Най-често срещаните фактори са неудобните работни пози и движения и рискът от злополука, които са посочени от сходен брой лица - съответно 328.1 и 323.1 хил., като първият е с по-голяма важност при жените, а вторият - при мъжете. Втори по важност фактор за жените е изпълняването на дейности, изискващи силна зрителна концентрация.

Около 13% от заетите лица (376.7 хил.) са изложени на работното си място на фактори, които могат да повлияят неблагоприятно на тяхното психично здраве. За преобладаващата част от тях (335.8 хил.) основният фактор е

напрежението поради недостиг на време или претоварването с работа. Други рискови за психичното здраве фактори като насилие или заплахата от насилие и тормоз и грубо отношение се посочват като основни фактори значително по-рядко - общо от 1.4% от заетите лица.

investor.bg

✓ България получи позитивна оценка за хода на новите оперативни програми

Съветът на европейските общини и региони отбелязва добро взаимодействие между общините и правителството
В доклад на Съвета на европейските общини и региони* страната ни получава позитивна оценка за хода на Споразумението за партньорство за новия програмен период 2014-2020 година, т.е. за договарянето на новите оперативни програми, съобщил телевизия Bulgaria on Air.

България е поставена в група от общо 10 държави, членуващи в общността - Австрия, Великобритания, Франция, Германия, Испания, Чехия, Швеция, Латвия и Румъния, в които е постигнато добро партньорство между правителствените и местните власти по подготовката за следващия програмен период.

В анализа за България се посочва, че всички важни въпроси се решават под ръководството на вицепремиера Зинаида Златанова, отговарящ за управлението на средства от ЕС, но преди да се представят пред Работната група се обсъждат и с националното сдружение на общините в страната - НСОРБ.

Оценката на доклада за разработването на Интегрирана стратегия за териториално развитие за Северозападна България като най-беден регион в цяла България също е положителна.

Вицепремиерът по управление на средствата от Европейския съюз Зинаида Златанова също коментира изводите от доклад. По думите ѝ оценката в анализа на Съвета на европейските общини и региони (СЕОР) за България показва, че доброто взаимодействие между правителството и общините дава положителни резултати.

"Това е повод да благодарим на Националното сдружение на общините в Република България за конструктивизма и професионалния подход, както и на останалите партньори за съвместните усилия по подготовката за Програмен период 2014-2020 година и да ги уверя, че доброто партньорство ще продължи в името на постигането на националните приоритети," заяви Златанова.

*Съветът на европейските общини и региони (СЕОР) е най-голямата организация на местните и регионалните власти в Европа. Нейни членове са 57 национални асоциации на общини и региони от 41 европейски страни. Взети заедно, тези асоциации представляват около 150 000 местни и регионални власти.

✓ Първи позитивни сигнали за раздвижване на трудовия пазар

През април беше регистрирано първото осезаемо намаление на безработицата и създадени почти 40 хиляди нови работни места

Пазарът на труда в България регистрира първите си успехи от началото на кризата. Към края на март и националната статистика, и Агенцията по заетостта обявиха позитивни сигнали за раздвижване на трудовия пазар. Управляващите се похвалиха със създадените през първото тримесечие почти 40 хиляди нови работни места – нещо, което не се е случвало от 2009 година.

Беше отчетено първото сериозно разкриване на нови работни места, повишено търсене и предлагане на работа. През април беше регистрирано и първото осезаемо намаление на безработицата, устойчива тенденция към понижаване на младежката безработица, както и по-малко субсидирани работни места за сметка на разкритите без държавна помощ.

От субсидирана към устойчива заетост

Една от новите тенденции от началото на тази година е намаляването на броя на субсидираните работни места и компенсирането им от тези в реалната икономика. Тенденцията беше маркирана още през февруари - преди началото на сезонното търсене на работна сила. Тогава държавната агенция по заетостта отчете, че бизнесът започва да укрепва и сам да разкрива нови работни места без помощта на субсидираната заетост.

Положителната тенденция на ръст на свободните работни места в реалната икономика е индикация, че реалният сектор се отърсва от кризата. Все повече хора започнаха да се устройват на работа в реалната икономика и то в трудните зимни месеци – преди да е започнало сезонното търсене. Към края на април нарастващото търсене на работна сила на първичния пазар вече е доминирано от сезонния фактор.

Към момента агенцията поддържа 46 хиляди субсидирани работни места по-малко от миналата година - към края на април те са 27 хиляди по данни на агенцията.

Тенденцията действително е важна за трудовия пазар, тъй като от началото на кризата пазарът на труда разчиташе основно на субсидии от държавата и на евросредства за повишаване на заетостта и намаляване на безработицата. Известно е обаче, че тази субсидирана заетост създава временни работни места и то за нискоквалифицирани служители. Основателна беше и критиката на експерти - че само евросредствата и националните субсидии няма да извадят пазара на труда от кризата. Към днешна дата обаче субсидираните места са в пъти по-малко, а обявените от реалната икономика - растат. Това означава, че все повече хора придобиват доходи от труд, без да разчитат на социално подпомагане или други нетрудови доходи.

Повече търсене и повече предлагане

През април тази година и търсенето, и обявяването на нови работни места се увеличава. Това е положителна тенденция, защото се случва не толкова чрез програми, колкото в реалния сектор - при работодатели, които не получават подпомагане от държавния бюджет, което пък е признак за устойчива заетост.

Статистиката е показателна - още през февруари беше регистриран ръст – предимно в промишлеността, хотелиерството и ресторантьорството и търговията. През март увеличаването на започналите работни места в реалната икономика продължи – общо 18 606 безработни, или с 5 297 души повече в сравнение с февруари бяха устроени на работни места от бюрата по труда. През април на работни места са постъпили 30 312 безработни, или със 7771 повече спрямо предходния месец.

Първи значителен спад на безработицата

От началото на годината в продължение на четири поредни месеца безработицата намалява. Това е тенденция, която статистиката отбелязва за първи път от 2009 година насам.

През април Агенцията по заетостта регистрира значително намаление на безработицата – до 11,8 на сто или с 0,4% по-малко спрямо март. През април в бюрата по труда са регистрирани 386 625 безработни, или с 12 233 души по-малко спрямо март.

Припомняме, че за първите три месеца на годината показателят задържа ниво от 12,2 на сто. На годишна база обаче безработицата остава по-висока - през април 2013 година тя е била с 0,2 процента по-ниска. И въпреки че кризата на пазара на работни места започва да утихва, нивото на безработица остава високо.

По данни на Евростат безработицата в Европейския съюз през март възлиза на 10,5%. Така се оказва, че у нас тя продължава да е над средното за Европейския съюз равнище.

Намалява и младежката безработица

Към края на април бяха оповестени и положителни данни за младежката безработица. През първите четири месеца на годината с близо 7000 души са намалели безработните младежи до 29-годишна възраст и в края на април те са 68 290. Броят на регистрираните безработни младежи до 24-годишна възраст също е намалял - с 5417 души в сравнение с април 2013 година. Към края на месеца регистрираните безработни млади хора са 31 108 души.

Спадът на младежката безработица от агенцията обясняват със стартиралата от началото на годината европейска инициатива „Гаранция за младежта“ и с активността на младите да се регистрират в бюрата и да търсят заетост. Целта е до 2020 година младежката безработица да намалее до 7%. По данни на Евростат младежката безработица в страната към март е 28,3%. В 28-те държави от ЕС тя е 22,8%.

Нови спадове

Успоредно с малките стъпки към подобрене пазарът на работни места регистрира и нови спадове. Един от тях е продължаващата тенденция на нарастване броя на продължително безработните (без работни места от една или повече години). През първото тримесечие на тази година те са 58,8% от всички безработни, като на годишна база делът им се увеличава с 3,8 процентни пункта. Факторите за тази негативна статистика са различни, но сред тях основният, който е и неизменен от години, е нежеланието на тази част от хората да получават доходи от труд, разчитайки на социалното подпомагане.

Националната статистика отчита и друга негативна тенденция – по-малко безработни са потърсили първа работни места. От всички хора без работни места едва 59 хиляди души са потърсили първо работно място, като делът им намалява от 15,8% през първото тримесечие на 2013 година на 13,6% през същото тримесечие на тази година.

По-съществена е обаче друга негативна тенденция на трудовия ни пазар - безработицата сред хората над 50-годишна възраст вече е проблем номер едно за трудовия ни пазар. Младежката безработица вече не е най-болният проблем на пазара на работни места, защото безработицата сред хората в предпенсионна възраст изпревари младежката.

Към момента делът на хората над 50 години, които нямат работни места, е 38%, като безработните над 55 години са 25%, а между 50 и 54 години – 13%, показва статистиката на държавната агенция, която измерва само хората, които са се регистрирали в бюрата по труда като търсещи работно място. Реално извън пазара на работни места са доста повече хора от тази рискова група.

През изминалата седмица прогнози за заетостта и безработицата дадоха и икономистите от Българската академия на науките. Според тях ако икономиката продължи да нараства, през 2014 година може да се очаква увеличение на заетостта или поне пълно преустановяване на нейния спад.

Да 2016 година се очаква да бъдат създадени около 100 хил. нови работни места. През годините на кризата обаче бяха закрити 400 хил. работни места. Бизнесът остава предпазлив в разкриването на нови работни места заради все още недостатъчно стабилната среда. Затова и ръстът на икономиката от последните години, макар и слаб, все още не се трансформира в ръст на заетостта.

✓ Андреева е оптимист за еврофинансирането на здравеопазването

Ще има възможност за финансиране на здравния сектор по почти всички оперативни програми, каза министърът

Здравеопазването е изведено като подприоритет в Споразумението за партньорство за следващия програмен период. Това означава, че ще има възможност за финансиране на сектора по почти всички оперативни програми, което се прави за първи път.

Това каза здравният министър Таня Андреева, която откри обновеното родилно отделение и ядрено-магнитен резонанс в МБАЛ Смолян, предаде БТА.

Новите придобивки в болничното заведение са реализирани по проект, финансиран със средства от оперативна програма "Регионално развитие", на стойност около 7 млн. лв.

Откритият днес кабинет "Майчино и детско здраве" ще осигурява консултации по въпросите на планирането и проблемите на бременността, репродуктивни проблеми, медико-социални и психологически проблеми при семействата и децата със специални потребности.

Здравният министър посочи, че се предвижда националната програма за майчино и детско здраве да се надгражда всяка следваща година. Обмисля се в бъдеще с финансиране по оперативна програма "Развитие на селските райони" да се изградят патронажни центрове в страната.